

Piątek, 26 listopada 2020 r.

P9_TA(2020)0331

Trwające łamanie praw człowieka na Białorusi, w szczególności morderstwo Ramana Bandarenki**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie trwającego łamania praw człowieka na Białorusi, w szczególności morderstwa Ramana Bandarenki (2020/2882(RSP))**

(2021/C 425/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Białorusi, zwłaszcza rezolucję z dnia 17 września 2020 r. w sprawie sytuacji na Białorusi ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 4 października 2018 r. w sprawie pogorszenia się sytuacji w zakresie wolności mediów na Białorusi, w szczególności w sprawie Karty 97 ⁽²⁾, rezolucję z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie Białorusi ⁽³⁾, rezolucję z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie sytuacji na Białorusi ⁽⁴⁾ oraz rezolucję z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie sytuacji na Białorusi ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z dnia 21 października 2020 r. dla Rady, Komisji oraz Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w sprawie stosunków z Białorusią ⁽⁶⁾,
- uwzględniając przyznanie w dniu 22 października 2020 r. Nagrody Parlamentu Europejskiego im. Sacharowa za wolność myśli za rok 2020 demokratycznej opozycji na Białorusi,
- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Parlamentu Europejskiego z 13 sierpnia 2020 r. oraz oświadczenie liderów pięciu grup politycznych z 17 sierpnia 2020 r. w sprawie sytuacji na Białorusi po tzw. wyborach prezydenckich z 9 sierpnia 2020 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z 1 października 2020 r. i 16 października 2020 r. oraz konkluzje Rady w sprawie Białorusi z 12 października 2020 r.,
- uwzględniając decyzję Rady z dnia 6 listopada 2020 r. o dodaniu 15 członków władz białoruskich, w tym Aleksandra Łukaszenki, do wykazu osób objętych sankcjami, w wyniku czego łączna liczba Białorusinów objętych zakazem podróży i zamrożeniem aktywów zwiększyła się do 59 osób; uwzględniając decyzję Rady z 17 lutego 2020 r. o przedłużeniu wprowadzonego w 2004 r. przez UE embarga na wywóz do Białorusi broni i sprzętu, które mogłyby zostać wykorzystane do represji wewnętrznych w tym kraju ⁽⁷⁾,
- uwzględniając najważniejsze wyniki nadzwyczajnego posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych z 14 sierpnia 2020 r. oraz konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej z 19 sierpnia 2020 r. w sprawie sytuacji na Białorusi po wyborach prezydenckich z 9 sierpnia 2020 r.,
- uwzględniając liczne niedawne deklaracje i oświadczenia wiceprzewodniczącego /wysokiego przedstawiciela w sprawie Białorusi, w szczególności te z 11 sierpnia 2020 r. i 17 sierpnia 2020 r., a także wcześniejsze oświadczenia rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ), w szczególności to z 13 listopada 2020 r. w sprawie śmierci Ramana Bandarenki, a także oświadczenia w sprawie stosowania kary śmierci na Białorusi;
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela z 7 września 2020 r. w sprawie arbitralnych i niewyjaśnionych aresztowań i przetrzymywania z powodów politycznych oraz oświadczenie wysokiego przedstawiciela w imieniu Unii Europejskiej z 11 września 2020 r. w sprawie eskalacji przemocy i zastraszania członków Rady Koordynacyjnej; uwzględniając wspólne oświadczenie delegatury UE na Białorusi w imieniu państw członkowskich UE reprezentowanych w Mińsku, ambasady brytyjskiej, ambasady Szwajcarii i ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki z 17 listopada 2020 r. w sprawie pogarszającej się sytuacji w zakresie praw człowieka na Białorusi,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0231.

⁽²⁾ Dz.U. C 11 z 13.1.2020, s. 18.

⁽³⁾ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 100.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 60.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 135.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0280.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 45 z 18.2.2020, s. 3.

Piątek, 26 listopada 2020 r.

- uwzględniając oświadczenia ONZ w sprawie sytuacji na Białorusi, w szczególności oświadczenia specjalnych sprawozdawców ONZ ds. praw człowieka z 13 sierpnia 2020 r. i 19 listopada 2020 r. oraz rzecznika Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z 21 sierpnia 2020 r., 11 września 2020 r. i 13 listopada 2020 r., a także oświadczenia złożone podczas debaty w trybie pilnym na temat sytuacji w zakresie praw człowieka na 45. sesji Rady Praw Człowieka w dniu 18 września 2020 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka na Białorusi z 17 lipca 2020 r. oraz rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ z 17 września 2020 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka na Białorusi w okresie poprzedzającym wybory prezydenckie w 2020 r. i w następstwie tych wyborów,
  - uwzględniając sprawozdanie z 5 listopada 2020 r. sprawozdawcy OBWE w ramach mechanizmu moskiewskiego dotyczące zarzutów łamania praw człowieka w związku z wyborami prezydenckimi na Białorusi, które odbyły się 9 sierpnia 2020 r.,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka i wszystkie konwencje o prawach człowieka, których stroną jest Białoruś,
  - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że bezprecedensowe pokojowe protesty i strajki trwają na Białorusi od ponad 100 dni, pokazując poziom niezadowolenia i mobilizacji społeczeństwa białoruskiego przeciwko masowemu fałszowaniu wyników wyborów i naruszaniu praw człowieka przez autokratyczny reżim tego kraju; mając na uwadze, że nieustające protesty są największe w weekendy podczas Marszów Jedności, a skala protestów, w których uczestniczą setki tysięcy osób, jest bezprecedensowa w historii Białorusi;
- B. mając na uwadze, że władze Białorusi reagują na legalne i pokojowe protesty, stosując przemoc, represje, systematyczne zastraszanie, nękanie, ograniczenia podstawowych wolności i nieludzkie traktowanie, łącznie z torturami i przemocą seksualną wobec osób zatrzymanych podczas protestów, w tym obrońców praw człowieka; mając na uwadze, że obrońcy praw człowieka udokumentowali ponad 500 przypadków tortur i złego traktowania, natomiast kilka osób zaginęło, a inne znaleziono martwe, m.in. Alaksandra Tarajkouskiego, Kanstancina Szaszmakoua, Arcioma Parukoua, Alaksandra Wichora i Hienadzia Szutaua; mając na uwadze, że Białoruś to jedyne państwo w Europie, w którym wciąż wykonuje się karę śmierci;
- C. mając na uwadze, że szacunkowo ponad 25 000 Białorusinów zostało w pewnym momencie zatrzymanych za udział w protestach przeciwko reżimowi, zarówno przed wyborami z 9 sierpnia 2020 r., jak i po nich, w tym osoby starsze, kobiety i dzieci; mając na uwadze, że ostatnio, 8 i 15 listopada 2020 r., zatrzymano ponad 1 000 osób podczas trwających pokojowych protestów; mając na uwadze, że na Białorusi jest ponad 125 więźniów politycznych;
- D. mając na uwadze, że wieczorem 11 listopada 2020 r. Raman Bandarenka, 31-letni nauczyciel sztuki, został brutalnie pobity przez grupę zamaskowanych mężczyzn w cywilnych ubraniach, mających podobno bliskie powiązania z reżimem Łukaszenki; mając na uwadze, że Raman Bandarenka był nadal bity w areszcie, a po dwóch godzinach zabrano go do szpitala, gdzie w wyniku obrażeń głowy następnego dnia zmarł; mając na uwadze, że władze starają się uchylić od odpowiedzialności, twierdząc, że Raman Bandarenka został pobity przez „określonych obywateli”, i ścigają dwóch sygnalistów: lekarza i dziennikarza;
- E. mając na uwadze, że władze białoruskie nie podjęły natychmiastowych kroków wymaganych prawem w celu przeprowadzenia dochodzenia w sprawie tego przestępstwa, a w kolejnych dniach na Białorusi zatrzymano ponad 1 100 osób upamiętniających śmierć Ramana Bandarenki; mając na uwadze, że przedstawiciele Kościoła prawosławnego i Kościoła katolickiego otrzymali od białoruskiej komisji dochodzeniowej powiadomienia o naruszeniu prawa, ponieważ potępił zniszczenie przez siły bezpieczeństwa pomnika upamiętniającego Ramana Bandarenkę;
- F. mając na uwadze, że zamiast postawić przed sądem osoby odpowiedzialne za śmierć Ramana Bandarenki, władze ścigają tych, którzy próbują poznać prawdę o okolicznościach jego śmierci; mając na uwadze, że 19 listopada 2020 r. Prokuratura Generalna Białorusi wszczęła postępowanie karne na podstawie art. 178 ust. 3 białoruskiego kodeksu karnego („Ujawnienie tajemnicy lekarskiej pociągające za sobą poważne konsekwencje”); mając na uwadze, że następnie aresztowano dziennikarkę niezależnej organizacji medialnej TUT.BY Kaciarynę Barysewicz, która pisała o śmierci Ramana Bandarenki;

Piątek, 26 listopada 2020 r.

- G. mając na uwadze, że 12 października 2020 r. białoruskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało oświadczenie, w którym zapowiedziało gotowość użycia ostrej amunicji przeciwko demonstrantom; mając na uwadze, że podczas wielu protestów władze używały granatów ośluszających i gazu pieprzowego, wystrzeliwały gumowe pociski bezpośrednio w stronę poszczególnych osób i oddawały strzały w powietrze; mając na uwadze, że stale występują trudnienia w transporcie i komunikacji, w szczególności ograniczenia dostępu do internetu, co jest metodą zapobiegania protestom i ich rozpraszania;
- H. mając na uwadze, że władze białoruskie kontynuują brutalne ataki na niezależnych białoruskich reporterów i dziennikarzy obywatelskich oraz podejmują umyślne próby utrudniania obiektywnego relacjonowania wydarzeń; mając na uwadze, że tylko 15 listopada 2020 r. w różnych miastach białoruskich aresztowano 23 dziennikarzy relacjonujących protesty zorganizowane dla uczczenia pamięci Ramana Bandarenki; mając na uwadze, że zagranicznym mediom i dziennikarzom nie zezwala się na wjazd na Białoruś;
- I. mając na uwadze, że w okresie wyborczym i po nim wszczęto postępowania przeciwko 390 dziennikarzom, z których 77 odbyło krótkie kary do 15 dni pozbawienia wolności w związku z zarzutami administracyjnymi; mając na uwadze, że według Białoruskiego Stowarzyszenia Dziennikarzy od 23 listopada 2020 r. w więzieniu przebywa 14 dziennikarzy pod zarzutami administracyjnymi lub karnymi;
- J. mając na uwadze, że arbitralne zatrzymania i aresztowania dziennikarzy często wiążą się z użyciem siły oraz prowadzą do uszkodzenia i konfiskaty profesjonalnego sprzętu, a także usunięcia przygotowanych materiałów wideo; mając na uwadze, że trzy dziennikarki zostały zranione gumowymi kulami podczas wykonywania obowiązków dziennikarskich;
- K. mając na uwadze, że zagranicznym korespondentom, którzy przybyli, aby relacjonować wybory, odmówiono akredytacji; mając na uwadze, że 2 października 2020 r. białoruskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych unieważniło akredytację wszystkich zagranicznych dziennikarzy w tym kraju, określając to posunięcie jako element reformy krajowych przepisów i procedur dotyczących mediów;
- L. mając na uwadze, że celem represji są białoruskie dzieci, ponieważ ich rodzicom grozi się za udział w protestach pozbawieniem prawa opieki;
- M. mając na uwadze, że UE nałożyła sankcje na 40 osób odpowiedzialnych za przemoc, represje i fałszowanie wyników wyborów na Białorusi; mając na uwadze, że 6 listopada 2020 r. Rada Europejska postanowiła dodać do wykazu osób objętych sankcjami 15 członków władz białoruskich, w tym Aleksandra Łukaszenkę i jego syna; mając na uwadze, że przygotowywane są dalsze sankcje wobec osób fizycznych i przedsiębiorstw; mając na uwadze, że 3 listopada 2020 r. elektrownia jądrowa w Ostrowcu rozpoczęła produkcję energii elektrycznej, co budzi nowe obawy co do jej bezpieczeństwa;
- N. mając na uwadze, że władze białoruskie nie przeprowadziły jak dotąd dochodzenia w sprawie doniesień o brutalności policji, a bezkarność za łamanie praw człowieka jest nadal powszechna; mając na uwadze, że brak praworządności ogranicza prawo ofiar do rzetelnego procesu sądowego;
1. w jak najostrejszych słowach potępia zabójstwo Ramana Bandarenki i przekazuje wyrazy współczucia jego rodzinie oraz wszystkim rodzinom, które straciły bliskich w wyniku represji reżimu Łukaszenki;
  2. domaga się szybkiego podjęcia dokładnego, bezstronnego i niezależnego dochodzenia w sprawie śmierci Ramana Bandarenki oraz związanych z protestami zgonów Alaksandra Tarajkouskiego, Alaksandra Wichora, Arcioma Parukoua, Hienadzia Szutaua i Kanstancina Szaszmakoua,
  3. wzywa władze białoruskie do natychmiastowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, w tym dr. Arcioma Sarokina i dziennikarki Kaciaryny Barysewicz, którzy ujawnili oficjalne tuszowanie zabójstwa Ramana Bandarenki;
  4. ponownie wyraża poparcie dla protestujących Białorusinów w ich żądaniach wolności, demokracji, godności i prawa do wyboru własnego losu; potępia trwające łamanie praw człowieka, zastraszanie i nieproporcjonalne użycie siły przeciwko pokojowym manifestantom;
  5. żąda natychmiastowego uwolnienia Kaciaryny Barysewicz, a także pracownika medycznego, który w interesie publicznym przekazał mediom informacje o śmierci Ramana Bandarenki, nie naruszając praw rodziny ofiary;
  6. wzywa władze białoruskie, aby zaprzestały wszelkich form przemocy, brutalnego traktowania, przemocy ze względu na płeć i tortur wobec obywateli Białorusi i osób zatrzymanych, zapewniły im dostęp do porad lekarskich i prawnych oraz natychmiastowo i bezwarunkowo uwolniły wszystkie osoby arbitralnie zatrzymane, w tym za udział w protestach przeciwko wynikom wyborów lub przeciwko przemocy ze strony władz, lub za wyrażenie poparcia dla tych protestów;

Piątek, 26 listopada 2020 r.

7. zdecydowanie potępia wszelkie przypadki zastraszania, nękania, arbitralnych aresztowań i zatrzymań oraz złego traktowania obywateli, a także potępia łamanie praw człowieka ze strony białoruskich władz państwowych lub dokonywane w ich imieniu; apeluje o natychmiastowe zaprzestanie wszelkich form nękania obywateli, takich jak zwalnianie pracowników lub relegowanie studentów za udział w strajkach lub protestach, odbieranie akredytacji dziennikarskiej, kary w postaci przerw w świadczeniu usług komunalnych, takich jak dostawy wody lub ogrzewania, pozbawianie praw do opieki nad dziećmi, blokowanie prywatnych kont bankowych i przerwy w dostępie do internetu;

8. wzywa wszystkich białoruskich pracowników organów ścigania oraz wszystkie osoby działające w imieniu władz białoruskich, aby natychmiast zaprzestały stosowania przemocy wobec ludności cywilnej oraz powstrzymały się od wykonywania noszących znamiona przestępstwa rozkazów i poleceń dotyczących stosowania nieproporcjonalnej siły, przemocy, tortur i brutalnego traktowania obywateli; wzywa do wprowadzenia do białoruskiego kodeksu karnego szczegółowej definicji tortur zgodnej z międzynarodowymi standardami praw człowieka oraz do znowelizowania prawa w celu uznania wymuszonych zaginięć za przestępstwo;

9. wskazuje na całkowitą niechęć władz do prowadzenia dochodzeń w sprawach dotyczących brutalnego traktowania i tortur ze strony funkcjonariuszy organów ścigania przy jednoczesnym wszczynaniu dochodzeń w sprawach karnych wobec pokojowo nastawionych obywateli; podkreśla, że dowodzi to celowej i systematycznej polityki represji i bezkarności, o czym dodatkowo świadczy fakt, iż policja i specjalne siły bezpieczeństwa wciąż otrzymują najwyższe odznaczenia za udział w przestępstwach przeciwko ludności;

10. odrzuca wyniki tzw. wyborów prezydenckich z 9 sierpnia 2020 r. i wyraża swoje jednoznaczne poparcie dla uzasadnionych żądań obywateli Białorusi dotyczących pilnego zakończenia autorytarnych represji, poszanowania podstawowych wolności i praw człowieka, demokratycznej reprezentacji i udziału w życiu politycznym, a także nowych, wolnych i uczciwych wyborów zgodnych z międzynarodowymi standardami i z udziałem obserwatorów wyborów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR);

11. wzywa wszystkie przedsiębiorstwa działające na Białorusi do zachowania szczególnej staranności i dopełniania obowiązku przestrzegania praw człowieka, zgodnie z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka;

12. podkreśla, że należy zapewnić obywatelom prawo do wolności zgromadzeń, zrzeszania się, wypowiedzi i opinii, jak również wolności mediów, a zatem znieść wszelkie ograniczenia prawne i praktyczne utrudniające korzystanie z tych wolności;

13. ponownie podkreśla znaczenie wprowadzenia rządów prawa dla poszanowania podstawowych wolności i praw człowieka, a także działającego niezależnego sądownictwa w celu zapewnienia prawa do adwokata, sprawiedliwego procesu i środków prawnych;

14. wzywa Komisję, aby zwiększyła pomoc dla niezależnych mediów na Białorusi, których przetrwanie i działalność są niezbędne do zapewnienia społeczeństwu białoruskiemu i społeczności międzynarodowej obiektywnego relacjonowania wydarzeń na Białorusi;

15. zdecydowanie potępia ciągłe stosowanie kary śmierci oraz wzywa do jej natychmiastowego i trwałego zniesienia, a dopóki to nie nastąpi – do wprowadzenia moratorium na jej wykonywanie oraz zapewnienia skutecznego prawa do odwołania się od wyroku śmierci;

16. wzywa władze białoruskie, aby zaprzestały atakowania, zatrzymywania i demonizowania dziennikarzy i pracowników mediów oraz by dążyły do wypracowania konkretnych środków ochrony wolności mediów;

17. wzywa UE, by udzieliła wsparcia dla międzynarodowego dochodzenia w sprawie przestępstw popełnionych przez reżim Łukaszenki wobec ludności Białorusi; uważa, że dochodzenie należy poprzeć ustanowieniem centrum gromadzenia dowodów oraz grupy zadaniowej UE złożonej z ekspertów prawa międzynarodowego, którzy będą pomagać w przyszłych dochodzeniach międzynarodowych; wzywa Komisję, państwa członkowskie i ESDZ do pełnego wsparcia starań Rady Praw Człowieka ONZ i mechanizmu moskiewskiego OBWE, a także obrońców praw człowieka i społeczeństwa obywatelskiego, by zapewnić dokumentowanie i zgłaszanie naruszeń praw człowieka, a następnie rozliczanie winnych i zadośćuczynienie ofiarom;

18. potępia działania Zgromadzenia Narodowego Białorusi polegające na pozbawianiu obywateli Białorusi obywatelstwa z powodów politycznych;

Piątek, 26 listopada 2020 r.

19. potępia represje wobec obrońców praw człowieka, w szczególności aresztowania Marfy Rabkowej i Mariny Kostylianczenko z Centrum Obrony Praw Człowieka „Wiosna”, oraz wzywa do natychmiastowego zaprzestania prześladowania działaczek ze względu na płeć;
20. uważa, że przyznanie Nagrody im. Sacharowa za wolność myśli za 2020 r. dla demokratycznej opozycji na Białorusi może obecnie odbyć się w formie ceremonii zdalnej, mając na uwadze pandemię; podkreśla jednak, że gdy tylko sytuacja na to pozwoli, należy zorganizować fizyczną ceremonię;
21. podkreśla, że działania podejmowane dotychczas przez UE i państwa członkowskie przeciwko reżimowi Łukaszenki są niewystarczające, i z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o podjęciu prac nad trzecim pakietem sankcji wobec firm i oligarchów mających powiązania z reżimem Łukaszenki; wzywa do wiarygodnego rozszerzenia listy sankcji UE;
22. popiera rozpoczęcie natychmiastowej misji informacyjnej Parlamentu Europejskiego w Wilnie i w Warszawie, a także nawiązanie kontaktu z opozycją na Białorusi w celu zbadania możliwych działań mediacyjnych i wspierających demokrację; podkreśla potrzebę dalszych działań mediacyjnych i wspierających demokrację, takich jak misja wysokiego szczebla w następstwie misji informacyjnej;
23. wzywa do całkowitego zamrożenia wszystkich transferów funduszy UE, w tym pożyczek z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju i innych, na rzecz obecnego rządu białoruskiego i projektów kontrolowanych przez państwo; wzywa ESDZ do zawieszenia negocjacji w sprawie priorytetów partnerstwa między UE a Białorusią do czasu przeprowadzenia wolnych i uczciwych wyborów prezydenckich;
24. wzywa UE i państwa członkowskie do zwiększenia pomocy dla białoruskiego społeczeństwa obywatelskiego oraz do zwiększenia zaangażowania i wsparcia UE dla niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka i niezależnych dziennikarzy, w szczególności tych zatrzymanych, poprzez monitorowanie ich procesów; wzywa Komisję, aby niezwłocznie stworzyła program stypendialny dla studentów i naukowców wydalonych z białoruskich uniwersytetów za postawę prodemokratyczną; zwraca się do Komisji o uruchomienie ukierunkowanego unijnego programu wsparcia, aby pomóc ofiarom represji politycznych i przemocy ze strony milicji;
25. potępia wydalenie europejskich dyplomatów z Białorusi i wzywa UE i państwa członkowskie, by rozważyły osłabienie swojego zaangażowania dyplomatycznego w tym kraju;
26. ubolewa nad wnioskami władz białoruskich o ekstradycję Ściapana Puciły i Romana Protasiewicza, założycieli kanałów Telegram Next i Nexta-live z siedzibą w Warszawie, którzy zostali dodani do listy osób zaangażowanych w działalność terrorystyczną przez białoruski Komitet Bezpieczeństwa Państwowego (KGB);
27. wzywa państwa członkowskie i Komisję, by wdrożyły zalecenia sprawozdawcy mechanizmu moskiewskiego OBWE w odniesieniu do udzielania azylu w przypadkach prześladowań objętych Konwencją genewską dotyczącą statusu uchodźców; w tym kontekście zachęca państwa członkowskie, aby w dalszym stopniu ułatwiły procedurę otrzymania wizy dla osób uciekających z Białorusi z powodów politycznych oraz udzieliły im i ich rodzinom wszelkiego niezbędnego wsparcia i pomocy;
28. potępia blokowanie mediów i dostępu do internetu, szerzenie dezinformacji, a także pobicia, aresztowania i zastraszanie dziennikarzy i blogerów; podkreśla, że Białorusini mają prawo do swobodnego dostępu do informacji; apeluje do UE, by wykorzystwała swoje instrumenty do wspierania mediów i dziennikarzy represjonowanych przez reżim;
29. nalega, by białoruscy pracownicy mogli korzystać z prawa do pokojowego strajku bez ryzyka zwolnienia, aresztowania lub innych represji;
30. ubolewa, że elektrownia jądrowa w Ostrowcu nie spełnia najwyższych międzynarodowych norm ochrony środowiska i bezpieczeństwa; popiera działania mające zapewnić europejską solidarność w kwestii zakazu importu energii z elektrowni jądrowej w Ostrowcu na rynek UE;
31. ponownie apeluje do Rady i Komisji o wprowadzenie bez dalszej zwłoki całościowych, skutecznych i działających na czas ogólnounijnych środków ograniczających (tzw. europejskiej ustawy Magnickiego), umożliwiających zastosowanie takich środków wobec dowolnej osoby, podmiotów państwowych i niepaństwowych oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za poważne naruszenia praw człowieka, nadużycia i korupcję lub powiązanych z takimi czynami;

Piatek, 26 listopada 2020 r.

32. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodzącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządóm i parlamentom państw członkowskich, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz władzom Republiki Białorusi.
